

Doopsgezinde Gemeente Leeuwarden

18 november 2018

Organist: Gerben Bergstra – Voorganger: Tjitske Hiemstra
thema: *Openbaringen*

doopsgezinde
gemeente
leeuwarden

* Mededelingen en aansteken van de kaars

* Bemoediging en groet

* Zingen *God heeft het eerste woord* NL 513

* Gebed

* Zingen *Wie in de schaduw Gods mag wonen ...* NL 91a

* Bijbellesing *Openbaringen 21: 1 - 7*

* Zingen *Dromen van vrede, duizendjaren,* melodie NL 91a (zie boven)
afkomstig uit theaterconcert Jochanan van Patmos

* Overdenking

Gemeente van Christus,

Met enige aarzeling heb ik me gewaagd aan de paarden van het boek *Openbaringen* ...

Niet vaak staat dit laatste Bijbelboek op het leesrooster, het kost tijd en studie om hier wat over te zeggen, over de betekenis van al die beelden destijds en in deze tijd.

Durf ik u allen mee te nemen in die schokkende beelden?

Volgende week staan we stil bij het einde van het kerkelijk jaar en herdenken onze overleden broeders en zusters. Het is bijna advent, tijd om naar binnen te keren en na te denken over deze wereld, over eigen leven en daarbij stil te staan. Daarbij past wel zo'n bezinnend boek als *Openbaringen*. Johannes zat daar 2000 jaar geleden, verbannen naar het eiland Patmos, met een hoofd vol vragen en twijfels ... en in beeldtaal beschrijft hij wat er in zijn tijd gebeurt.

Door de eeuwen heen heeft het mysterieuze karakter van dit boek mensen geprikkeld.

Bij tijd en wijle dacht men dat het een soort draaiboek zou zijn voor de eindtijd, zoals in Munster rond 1533, maar ook rond 2000 speelde zo iets. Openbaring is echter bedoeld als oriëntatie en

inspiratiebron, omdat het de machtsvraag onder de loep neemt en zicht probeert te krijgen op een andere, menselijker wereld.

Dit boek lezen we tegen de achtergrond van de vervolging van Christenen in Klein-Azië. Zij geloven in Jezus Christus en buigen niet voor de Romeinse Keizer en zijn beelden in tempels en steden.

Johannes wil die gelovigen bemoedigen met zijn oproep om stand te houden in de vervolging.

Verbannen naar Patmos ziet hij een visioen ... Hij ziet iets wat niet iedereen zomaar ziet. Hij ziet engelen, boodschappers tussen hemel en aarde, zij benadrukken Gods betrokkenheid op de wereld en Jezus (het Lam) brengt redding ...

Ik zoom nu in op het gelezen hoofdstuk 6, waar Johannes ziet dat het Lam één voor één de zegels verbreekt en de boekrol opent. Er komt een **wit paard met een ruiter** die een boog droeg. Hij kreeg een zegekrans en trok op als een overwinnaar, de overwinning tegemoet.

De uitleg van dit eerste witte paard met zijn ruiter is omstreden.

Vanuit historische achtergrond kunnen het de vijandelijke Parthen zijn uit het Oosten. Zij streden met bogen en hadden ook witte paarden. *Ik denk nu ook aan de stormruiter en Dijkgraaf Houke die een witte schimmel kreeg ...*

Het witte paard met zijn ruiter staat ook voor de mens met vele mogelijkheden en ambities.

Psalm 8 zegt: U hebt hem bijna goddelijk gemaakt. Maar aan macht kunnen we ons ook vergalopperen en dan draven we door de kwetsbare porseleinkast van de schepping ...

Alles moet kunnen, maar kan dat? Alles moet méér, maar is dat nog vrijheid?

De versnelling van ons bestaan richt schade aan, we verlangen naar onthaasting. Zelfs studenten raken burn-out door alles wat zij denken te moeten doen, o.a. altijd on-line te zijn.

De kern van ons mens-zijn is het door God geroepen zijn om de aarde te bewerken en te bewaren. Wij hebben die macht gekregen, de vrijheid én de verantwoordelijkheid.

Genesis vertelt van de schepping en van het niet meer in relatie met God leven, zoals in Babel gebeurt: de mens wilde zich **een naam maken** en ontspoot. Zijn bron lag in God, zijn identiteit en wezen, die gaf hem een kroon en boog als tekenen van macht, maar kan de mens omgaan met die macht zo hoog te paard ... ? Over 2 weken begint de adventstijd en verwachten we een kind, onverwacht geboren in een kribbe bij os en ezel, hij zal niet hoog te paard zitten.

Heft poorten, uw hoofden omhoog
opdat de Koning der ere inga –
en ieder hield zijn adem in
(men verwachtte iets geweldigs) –
toen kwam er een stille joodse man
op een ezeltje langs,
en dat was 'm (J.B.Charles)

De ruiter op het witte paard kan ook Christus zijn; wit is de kleur voor rechtvaardigen. In hoofdstuk 19: 11 staat: Ik zag dat de hemel geopend was en dit zag ik: een wit paard met een ruiter, die 'Trouw en betrouwbaar' heet, die een rechtvaardig vonnis velt en een rechtvaardige strijd voert. Op zijn hoofd waren vele kronen ... Zo omringt dit witte paard van overwinning alle heftige en confronterende beelden. Wat er ook komt, dit paard zal overwinnen; die verwachting sterkt Johannes en de lezers.

Meteen na het witte paard verschijnt het **vuurrode paard**: de Pax Romana van keizer Augustus zal verdwijnen, er komen burgeroorlogen. Mensen worden tegen elkaar opgehitst. De ruiter kreeg een groot zwaard en de opdracht de vrede te verdrijven, zodat men elkaar zou afslachten. De gemeenschap van liefde en vertrouwen is weg.

We hebben vorige week stilgestaan bij de herdenking van het einde van de 1^e Wereldoorlog. In de vakantie heb ik in de Elzas door de loopgraven gelopen, ik werd er helemaal raar van ... Duitsers en Fransen, die elkaar daar afslachten, buurvölker, die vanuit een honger naar macht ineens elkaars vijand werden. Wat een verdriet, gemis, onnodig kwaad ... Albert Schweitzer die daar woonde, sprak de wijze woorden: "We hebben alleen sámen een toekomst!" Ik ben blij met de ontmoeting en het gesprek rond de zwarte pieten-demonstratie. "Als je naar elkaar luistert kom je het verst, en zie je dat de liefde uiteindelijk toch overwint" zegt Beukema in het Fries Dagblad.

Dan komt het **zwarte paard** met een ruiter die een weegschaal in zijn hand hield. De inflatie zal vooral de armen treffen met honger, met een weegschaal zal het schaarse voedsel afgewogen worden en komen er gigantisch hoge prijzen. Een portie tarwe kost een dagloon, je kunt het aanvullen met gerst voor woekerprijzen. Maar de elite zorgt goed voor zichzelf, luxeartikelen als olijfolie en wijn blijven ongemoeid. In hoeverre gebeurt dit ook in onze tijd ... Vandaag zamelen we in voor de voedselbank. Hoe kan het in ons rijke land, dat elk jaar meer mensen het niet redden zonder de voedselbank? Hoe zijn we wereldwijd bezig onze aarde uit te putten, te vervuilen en verarmd achter te laten? Hoe is het mogelijk dat in Den Haag continue kerkdiensten gehouden moeten worden om te voorkomen dat kinderen die hier al 8 jaar wonen en zich thuis voelen, toch nog uitgezet worden naar Armenië? Wanneer slaat de weegschaal barmhartig door naar een nieuw kinderpardon?

Ten slotte komt het **vaalgele paard** aandraven, de ruiter heette Dood en Dodenrijk vergezelde hem. Pest en dood volgen, als oorlog en hongersnood blijven doorgaan ... Johannes ziet onthullende beelden van alle tijden, tegelijk wenst hij, dat wij aangetrokken worden door die Andere weg, die van het Lam: van geweldloosheid en samen delen en helen ...

Ik heb niet verder gelezen dan deze 4 verbroken zegels met de 4 paarden. Als het lam het 5^e zegel van de boekrol verbreekt ... zie je aan de voet van het altaar de zielen van hen die omkwamen door vervolging vanwege godsdienst. Zij krijgen witte kleren. Als het 6^e zegel verbroken wordt komt er een zware aardbeving, men verbergt zich tussen de rotsen. Wie kan dit alles doorstaan? Daarmee eindigt hoofdstuk 6 ...

Hiermee wilde ik niet eindigen, vandaar dat ik een deel van hoofdstuk 21 heb gelezen met haar visioen van harmonie en heling ... De ontmenselijkte machten die de aarde verwoesten. Ze zijn voorbijgegaan.

De zee van chaos en ellende is niet meer ...

De schreeuw van vervolgd en gekwetsten om recht is gehoord.

Gods bevrijdende aanwezigheid, die nu woont onder de mensen, maakt alles nieuw.

Als centraal beeld komt het nieuwe Jeruzalem als een stralende bruid de hemelse trap af ... Deze bruid is beeld van verlangen naar een nieuw begin, een nieuwe relatie en bron van nieuw leven.

Dit is de enige plek waar God spreekt in Openbaring: **Alles maak ik nieuw!**

Een geweldig perspectief voor alle verdrukten, alle slachtoffers, die zich afvragen: Hoe lang nog?

Er moet nog veel geheeld worden en tranen afgewist, maar het grote doel van alles is zichtbaar in een nieuwe hemel en een nieuwe aarde.

Alles maak ik nieuw ... en je kunt vrij drinken uit de bron met water dat leven geeft.

Beelden die verwarmen, alsof een warme zon ons van alle kanten bestraalt en koestert.

Het waren heftige beelden, maar ze willen ons aansporen als mens om het goede te doen.
We zongen over de zachte krachten die reiken naar Gods Koninkrijk, dat is ons gelovig perspectief,
ons verlangen, onze bron, onze hoop, wat er ook gebeurt door de eeuwen heen ...
dat die hoop ons doen en laten gaande blijft houden,
Amen.

* Orgelspel

* Open ruimte,

* Voorbeden / gebed en gezongen Us Heit

God fan fier en hein ús Heit

Tuskentiden 229

* Collecte voor de Voedselbank

Deze collecte heeft eigenlijk geen introductie meer. Nog steeds zijn er in ons rijke Nederland mensen die – om wat voor omstandigheid dan ook – zonder hulp niet rond kunnen komen en daarom heel blij zijn met hun tweewekelijkse voedselpakket van de Voedselbank. Naast het voedsel zelf is er geld nodig voor het gebouw, de opslag en distributie, de inzameling, de administratie etc. etc.

* Slotlied

De vrede van de aarde en de hemel

Ionabundel 47 (3 talen)

We beginnen met zingen zodra de kinderen terug zijn in de kerk.

* Zegenbede

Hear, wy freegje no, Jo seine op ús wei
Hear, wy freegje Jo, wês mei ús eltse dei (2x)
Amen

Kinderpardon

Sinds eind vorige maand worden in de Bethelkerk in Den Haag continu kerkdiensten gehouden om te voorkomen dat de vijf leden van het gezin Tamrazyan worden uitgezet naar Armenië. De familie verblijft sinds 2010 in Nederland en de kinderen (21, 19 en 15 jaar) zijn hier volledig geworteld. De estafettediensten zijn tevens bedoeld om het pleidooi voor een ruimhartig kinderpardon kracht bij te zetten. Op donderdag 22 november vertrekt vanuit Friesland een bus naar de Bethelkerk, waar leden van de Werkgroep Asielzoekers in Drachten twee uur van deze doorlopende viering zullen verzorgen. Belangstellenden kunnen om 8.30 uur opstappen bij de sporthal aan het Kalverdijkje. Voor meer informatie en aanmelding: ✉ janvanbelle@tele2.nl.

Bovenstaande mededelingen vindt u ook op www.dgleeuwarden.org

Liederen (NL) overgenomen uit *Liedboek – zingen en bidden in huis en kerk*, tenzij anders vermeld.